

Nämndbesök Birgittaskolan IVAS 2021-10-21

Om nämndbesöken

Nämndbesöken är en del av bildningsnämndens systematiska kvalitetsarbete.

Besöket genomförs som ett samtal mellan Bildningsnämndens representanter och skolledning, medarbetare och elever på den skola besöket avser. Besöket leds av majoritetens ledamöter där en har rollen som ordförande.

Förvaltningen och skolan lägger upp ett schema för besöket. I underlaget till besöket finns en samtalsmall. Rubrikerna i mallen utgår från områden som har bäring på nämndens mål. Under varje område finns ett antal frågor som stöd och inspiration. Tanken är inte att man ska hinna med alla frågor. Vill du själv formulera frågor som passar in under rubrikerna och anpassade till den verksamhet du besöker är det bra. Ett bra sätt att förbereda sig inför besöket är att läsa igenom den dokumentation som ansvarig tjänsteperson skickar ut i förväg.

Verksamheten har ofta förberett sig noga och ofta är personerna värtaliga och vill berätta om sin situation och vad man arbetar med. Det kan vara svårt att se till att alla kommer till tals under besöket. Det är därför viktigt att som ordförande se till att fördela ordet på ett bra sätt under mötet. Det är majoriteten som leder mötet, men nämndens representanter hjälps åt att fördela ordet.

Vid varje besök finns en representant från förvaltningen med som sköter anteckningar och håller koll så att schemat följs.

Dokumentation och intervjuguide

Skola:	Birgittaskolan IVAS
Deltagande ledamöter:	Linnea Jägestedt (M) Marie-Louise Hultman (L) Kerstin Johnsson (S) Patrik Westlund (SD)
Deltagande tjänsteperson:	Emil Friberg
Besöksdatum:	2021-10-21
Länk till skolans hemsida:	https://www.linkoping.se/forskola-och-utbildning/gymnasieskola/kommun-ala-gymnasieskolor/birgittaskolan/birgittaskolans-gymnasium/program-och-inriktningar-birgittaskolan/ivas/

Gymnasieskolan

Inledning från skolledning

Ex. organisation, beskrivning av verksamheten, aktuella utvecklingsområden/utvecklingsprojekt.

Charlotta Stjärne, rektor och Maria Gustafsson, enhetschef berättar om Birgittaskolan och IVAS. IVAS är specialklasser för elever inom autismspektrum.

Totalt finns det ca 60 elever på IVAS. 2 årskurser läser på 4 år och 2 årskurser läser på 3 år. Ca 30 elever läser på olika introduktionsprogram.

Skolan har ett ökat söktryck och det finns sedan ett par år sedan ett ganska stort söktryck.

Skolan och rektor arbetar aktivt med det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor har bildat ett ledningsteam där förstelärare, specialpedagog och rektor sitter med. Utöver detta finns ett utvecklingsteam bestående av förstelärare, samtalsledare och rektor. Därtill finns ett antal lärandeteam/ämnesteam för att främja kollegialt lärande bland lärarna. I år har skolan även börjat med undervisningskonferenser vilka har syftet att kartlägga undervisningens behov av att främjande och förebyggande arbete för hela gruppens lärande och utveckling.

Skolans mål är *Alla elever får möjlighet till maximal kunskap och kompetens* (kopplat till nämndmålet Kunskap & kompetens), *Alla elever känner sig trygga på IVAS och upplever att de har inflytande över sin utbildning* (kopplat till nämndmålet Trygghet & inflytande) och *IVAS är en attraktiv verksamhet som erbjuder likvärdiga förutsättningar för alla elever* (kopplat till nämndmålet Likvärdiga förutsättningar).

Utvecklingsområden läsåret 2021/22

Systematiskt kvalitetsarbete med fokus på skolutveckling. Utveckla undervisningen med stöd av kollegialt lärande, arbete med nya kursplaner för introduktionsprogrammen (samverkan med övriga IMA på kommunen).

Uppdrag framåt

Uppdrag att erbjuda nytt program (yrkesprogram), start 23/24

Utöka antalet platser på IMA

Utmaning

Lokalförändringar - dagens verksamhet är anpassad och om vi ska växa krävs förändringar

Inom kvalitetsarbetet arbetar skolan med stoppveckor. Detta för att främja utveckling under hela läsåret och inte bara utvärdera i slutet av läsåret som görs på andra skolor. Varje lärare får också ta fram en individuell utvecklingsplan för varje läsår där de ombeds utvärdera sitt eget arbete.

Elevernas egna frågor:

Skolans arbete med trygghet och studiero

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. En förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön på skolan och har respekt för varandra. Eleverna ska beredas möjlighet att delta i utformningen av lärandemiljön, bland annat genom att medverka i utarbetandet av ordningsregler.

Skolledning

Hur arbetar ni på skolan för att alla elever ska känna sig trygga och ha studiero?

För IVAS handlar det framförallt om att ha mindre grupper. Största gruppen är 9 elever och minsta gruppen är 4. Eleverna har ibland egna hjälpmedel för att komma tillrätta med eventuella utmaningar kopplat till studieron. En annan aspekt som bidrar är att det är en lärartät verksamhet. Eleverna uppfattar och framför ofta att man får vara som man är inom verksamheten. Verksamheten bygger väldigt mycket på målgruppens förutsättningar. Det finns en hög grad av trygghet och studiero.

Under pandemin var ca 25 elever på plats i skolan. Det var en utmaning för arbetsgruppen och skollädares hur verksamheten skulle hantera situationen för en målgrupp som ofta har stora behov av kontinuitet i sin undervisning och skoltid. Vissa delar som uppkommit under pandemin har varit positiva. Överlämningar från grundskolan har fungerat väldigt bra digitalt. Utvecklingssamtalen har också varit en positiv förändring då de genomförts digitalt. Möjlighet att chatta med lärare har gjort att flera elever blir mer aktiva och ställer frågor.

Lärare

Hur arbetar ni på skolan för att alla elever ska vara trygga och ha studiero?

Goda relationer med eleverna är avgörande för att eleverna ska uppleva trygghet och studiero. Små grupper gör det lätt att fånga upp alla elever som lärare. Separata platser i klassrummet, anpassad miljö i klassrummet (ex. mörkläggningsgardiner). Samlingsbord i mitten av klassrummen. Elevantalet har ökat per klass de senaste åren vilket ibland kan vara en utmaning.

På IMA har de gjort om arbetssättet där de använder sig av samlingsrum. De går igenom dagen och informerar om lärare är borta, vad det blir för skolmat etc. Sen har de tre ämnesrum där undervisningen sker. Ibland upp till ca 12-15 elever i varje grupp.

De har ganska små allmänna ytor. Uppehållsrummet som bara funnits några år är välanvänt. Lärarna som arbetat längre i verksamheten ser en stor skillnad i att eleverna blir mer sociala och att dialogen mellan eleverna har ökat.

En trygghet är också att IVAS del av skolan är bakom skalskydd. Alla elever har en tagg för att komma in och detta bidrar till en känsla av trygghet.

Skolan har ett eget kök vilket eleverna kan använda om de ex. inte vill äta i skolmatsalen. Det finns även ett vilorum att tillgå för eleverna. Det finns möjligheter både att vara själv och att vara tillsammans.

Det är alltid en balansgång att möta elevernas behov och att förbereda dem för vuxenlivet. IMA har ett JAS-projekt (Jag andra samhället), vilket handlar om "livskunskap". Det har varit väldigt lyckat och fyller ett behov hos eleverna.

Skolan har ett arbete kopplat till utslussning. EHT tar ett ansvar för att koordinera arbetet men även ta kontakter med AF, Försäkringskassan och daglig verksamhet eller andra instanser som elever kan komma i kontakt med efter att de lämnat skolan.

Elever

Upplever ni att alla elever på skolan är trygga och har studiero? Vilken stämning/kultur tycker ni att det är på skolan?

Eleverna tycker att studieron är väldigt bra. Klasserna är väldigt små. En annan sak är att eleverna känner igen varandras svårigheter och därför visar hänsyn när någon annan har det svårt. Alla är kompisar känns det som. Det är lätt att prata med varandra och man har något gemensamt.

Hur fungerar det i matsalen och i andra delar av skolan? Det fungerar bra. Flera av eleverna tar med sig mat hemifrån, det finns möjlighet finns att värma mat i

mikrovågsugn. Det finns särskilda tider och egna bord i matsalen för IVAS-eleverna. Ibland kan matsalen uppfattas som stökig.

Skolans arbete med digitalisering

Skolledning

Skolan har kommit ganska långt fram i digitaliseringen. De använder Google Classroom och Google Siites i hög utsträckning. Även unikum används i hög utsträckning. En av förstelärarna arbetar med IT.

Lärare

Hur arbetar skolan med digitalisering?

Vilka utmaningar och vinster ser har ni sett med distansundervisningen?

Hur ser det ut för eleverna med motivering vid distansstudier?

Fjärr- och distansundervisningen var utmanande för elevgruppen. På IMA undantogs eleverna vilket gjorde att eleverna kunde vara på plats vilket var väldigt värdefullt för elevgruppen.

På gymnasieskolan (NA/SA) innebar fjärr- och distansundervisningen en stor omställning. Flera av eleverna upplevde att undervisningsformen som positiv men det var också utmanande för många elever. Flera av eleverna blev också mer stillasittande vilket inte är positivt i längden.

Fjärr- och distansundervisningen har medfört en stor kompetensutveckling bland lärarna. Situationen tvingade dem att arbeta digitaliserat och hitta lösningar som passade elevgruppen.

Elever

Vilka fördelar/hjälp ser du med att använda digitala verktyg (dator/padda) i undervisningen?

Vilka svårigheter ser du med att använda digitala verktyg i undervisningen?

Vad är fördelarna och utmaningarna med distansarbete?

Elever inom autismspektrum behöver bra digitala verktyg, alla kan inte skriva för hand utan behöver istället datorn. Många av uppgifterna läggs ut på Classroom vilket är väldigt flexibelt, där man även kan arbeta hemifrån om det finns.

Presentationen läggs ut i förtid innan lektionen vilket underlättar för att förbereda sig. Lärarna har bra kunskaper om Classroom och använder det på ett bra sätt. Ofta är det väldigt bra och tydliga instruktioner för vilka uppgifter som ska göras.

Skolans arbete med elevinflytande

Skolledning

Hur arbetar ni på skolan med elevinflytande?

Sedan en tid tillbaka har IVAS ett elevråd. Eleverna är ordförande och ansvarar för anteckningar. Elevrådet är aktivt och träffar rektor och kuratorn kontinuerligt.

Lärare

Vilket inflytande har eleverna på undervisningen?

Förr var lärarna med på elevrådet, från och med i år tar eleverna ett större ansvar för dessa möten och känner själva att de kan påverka i större utsträckning. Det är viktigt att eleverna ser att deras synpunkter tas tillvara och att deras förslag ibland kan bli verklighet.

I undervisningen får lärarna ofta förslag på hur de kan anpassa undervisningen. Lärarna försöker att möta elevernas önskemål och att de ges inflytande över vissa delar av undervisningen. De små grupperna och att det är en personaltät verksamhet gör att eleverna upplever att de lyssnas på. Elevgruppen behöver ofta valfrihet inom ramar.

Elever

I vilka frågor kan ni elever få vara med och påverka undervisningen?

De elever som ledamöterna träffar är även med i elevrådet. De uppfattar ofta att elevrådet fungerar bra. De känner sig lyssnade på och ofta får de igenom förslag. Nästa vecka har elevrådet en aktivitet där eleverna ska få kolla på film, en skräckfilm och en icke-skräckfilm. Det är viktigt med sociala aktiviteter och att det är uppstyrt, framförallt nu efter pandemin och när många haft fjärr- och distansundervisning.

Lärarna upplevs försöka anpassa undervisningen utifrån elevernas önskemål. Det finns ofta en chans att välja hur ett prov ska genomföras.

Skolans arbete med ökad närvaro för högre måluppfyllelse

Skolledning

Hur arbetar skolan för att främja en ökad närvaro?

Närvarocoachen har ett väldigt viktigt uppdrag för att främja närvaro bland eleverna. Fjärr- och distans som särskilt stöd vore bra om möjligheten fanns för verksamheten, även om denna möjlighet behöver användas restriktivt.

Lärare

Hur arbetar skolan för att främja en ökad närvaro?

Skolan har ett aktivt arbete kopplat till närvaro. Närvarocoachen har ett främjande uppdrag och har till uppdrag att försöka få eleverna till skolan. Närvarocoachen mottar eleverna varje dag nere vid entrén och försöker hålla koll på eleverna under dagen.

Vissa elever är ibland frånvarande för att jobba hemma. Fjärr- och distans som särskilt stöd skulle vara aktuellt för många elever på IVAS. Treårsupplägget är svårt för flera av eleverna. Fjärr- och distans skulle kunna vara aktuellt för äldre elever.

Elever

Vad finns det för anledningar att vara frånvarande från skolan?

Vad kan skolan göra för att öka närvaron bland eleverna?

Upplever ni att frånvaro påverkar era betyg?

Många elever orkar inte gå i skolan varje dag, eller gå heldagar. Vissa elever har personliga scheman som en del av deras anpassning. Det finns väldigt många anledningar till varför elever är frånvarande på IVAS. Alla elever vill vara i skolan men av olika anledningar är de frånvarande. Flera elever har giltig frånvaro och är borta från skolan, även om de då arbetar hemifrån. Det är ofta roligt i skolan vilket gör att många vill vara där.

Skolans arbete med elever i behov av extra anpassningar särskilt stöd

Skolledning

Hur organiserar ni er på skolan kring extra anpassningar och särskilt stöd?

Vilka professioner finns tillgängliga?

Hur fångar ni upp elever i behov av stöd?

Vad ser ni för utvecklingsområden i detta arbete?

Vad ser ni fungerar bra i just er organisation? Vilka framgångsfaktorer finns det för att arbeta med elever i behov av stöd?

Specialpedagogen är väldigt central i hur skolan arbetar med särskilt stöd och extra anpassningar. Enkäten inför år 1 har utvecklats ytterligare i år och är ett väldigt bra stöd till mentorer och lärare inför att de tar emot nya elever. Specialpedagogen har varit väldigt aktiv att eftersöka information från tidigare skolor.

Lärare

Hur organiserar ni er på skolan kring extra anpassningar och särskilt stöd?

Vilka professioner finns tillgängliga?

Hur fångar ni upp elever i behov av stöd?

Vad ser ni för utvecklingsområden i detta arbete?

Vad ser ni fungerar bra i just er organisation? Vilka framgångsfaktorer finns det för att arbeta med elever i behov av stöd?

Unikum skulle kunna vara ett bra verktyg för att få särskilt stöd och anpassningar. Specialpedagogen är en stor resurs i att stödja lärarna i sin undervisning när det kommer till extra anpassningar. Hela verksamheten genomförs av extra anpassningar.

Elever

Upplever ni att ni får stöd om ni behöver?

På vilka sätt kan man få hjälp på er skola?

Är det något ni saknar som skolan borde göra när det kommer till att få hjälp med era studier?

Små grupper, hjälpmedel, personliga scheman är exempel som nämnts tidigare. Många grupprum. Det går att välja om man vill arbeta själv eller i grupp. Eleverna uppfattar inte att de saknar något stöd i sin utbildning utan alla får den hjälp de behöver.

Skolans arbete med att förbereda elever för arbete och vidare studier

Skolledning

Hur arbetar skolan med att förbereda eleverna för arbete och vidare studier?

Hur organiserar ni det arbetsplatsförlagda lärandet, APL (yrkesprogram)?

Hur samarbetar ni med universitetet?

Hur arbetar studie- och yrkesvägledningen på skolan för att förbereda elever för arbete och vidare studier?

Skolan har ett aktivt arbete med att försöka slussa vidare eleven från IVAS till vad de nu ska göra i framtiden. Från början var detta ett projekt (Mera koll, koll på läget etc.) men nu är det ett etablerat arbetssätt. I arbetet etableras kontakter med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen eller andra parter som kan komma att bli aktuella för eleverna i framtiden.

Lärare

Hur arbetar skolan med att förbereda eleverna för arbete och vidare studier?

Hur organiserar ni det arbetsplatsförlagda lärandet, APL (yrkesprogram)?

Hur samarbetar ni med universitetet?

Hur arbetar studie- och yrkesvägledningen på skolan för att förbereda elever för arbete och vidare studier?

Hur arbetar skolan med studiebesök i undervisningen?

Birgittaskolans SYV används för IVAS-eleverna. Yrkespaket inom IMA ett sätt att arbeta mer praktiskt för eleverna? Fanns en sådan tanke när ALG arbetade med IVAS, detta har dock runnit ut i sanden i och med att de slutade arbeta med specialklasserna. En fråga som kan komma att bli aktuell framöver.

Elever

Vad har du för mål med dina studier?

Vet du vad du vill göra efter du har läst klart här?

Vet du vart du ska vända dig om du behöver stöd/vägledning i frågor som handlar om fortsatta studier eller arbete?

Studie- och yrkesvägledaren finns på skolan om eleverna har frågor kring framtida utbildningsval eller arbete. Flera av eleverna vill läsa på högskolan i framtiden.

Hur skolan upplever att övergången mellan de olika skolformerna fungerar

Lärare

Hur upplever ni att övergången från grundskola till gymnasieskola fungerar?

Hur upplever ni att övergången från grundsärskola och gymnasiesärskola fungerar? (ALG gysär och Berzeliuskolans gysär)

Skiljer sig informationen om eleverna beroende på vilken skola de kommer ifrån?

Övergången har förbättrats de senaste åren. Informationen som finns om varje elev skiljer lite beroende på var eleven kommer ifrån. Skolan har konferenser i början av varje läsår där de går igenom all information som finns om den nya eleverna. Specialpedagogen skickar även ut en enkät till eleverna i förväg där de får möjlighet fylla i vad de behöver i sin studiesituation. Skolan mottar ofta elever från kommunala grundskolor, där överlämningen fungerar bättre. För elever som kommer från andra kommuner eller fristående grundskolor kan det ibland vara svårt att få all information som behövs.

Elevernas egna frågor till ledamöterna

Lärare

Vad tycker de olika partierna om att det finns en skola för elever med autism?

Svar: Det finns inga stora skillnader mellan partierna i vad de anser om en skola för autism. Skollagen styr att alla elever ska få möjlighet att gå i skolan.

Andra skolor hanterar elever med autism på ett dåligt sätt. Många elever vill inte gå på NA/SA

Svar: Elever med autism behöver kunna få fler val, vilket är på gång. Och andra skolor behöver kunna hantera elevgruppen bättre.

Vad är den svåraste uppgiften ni har haft de senaste åren mot bakgrund av covid?

Lokalfrågor, att det finns plats för alla och att trängsel undviks. Svårt att följa upp och kunna få en uppfattning om alla elever klarar sin skolgång trots fjärr- och distansundervisningen. För många elever har undervisningen fungerat ganska bra, nämnden trodde att fler elever skulle tappa betygsmässigt.

Varför går det inte att ha ett fjärde år på IVAS?

Svar: Det kommer fortfarande vara möjligt för elever som inte når målen med utbildningen att gå ett fjärde år. Det är dock inte möjligt att på förhand lägga upp en gymnasieutbildning på annat än tre år för hela grupper.